

Køge Kommune
Torvet 1
4600 Køge

Dato: 6.9.2018
Deres ref.:
Vor ref.:
Sagsbehandler: jke / Jrb

BUPL's høringssvar til budget 2019

Hermed følger BUPL's bemærkninger til spareforslag på børneudvalgets og skoleudvalgets område i forbindelse med behandling af kommunens budget for 2019.

BØRNEUDVALGET

Køge Kommunes sparekatalog indeholder en række forslag, som direkte eller indirekte vil reducere normeringerne og kvaliteten på dagtilbudsområdet og forringe servicen overfor forældrene. BUPL kan hverken støtte forslag, der svækker normering og kvalitet eller forslag som forringer servicen.

BUPL opfordrer tværtimod kommunen til at investere i kommunens mindste børn. Man bør fra kommunens side gøre op med forestillingen om, at investeringer i det pædagogiske område ensidigt ses som en kommunal udgift. Tværtimod dokumenterer både danske og internationale studier, at tidlige indsats betaler sig.

Det gælder blandt andet den amerikanske forsker James Heckmann, som har vist, at børn, der går i dagtilbud af høj kvalitet, klarer sig bedre i skole- og uddannelsessystemet og sidenhen i livet. Tidlig indsats er med andre ord en god investering både menneskeligt og økonomisk.

Høj kvalitet i dagtilbud er kendetegnet ved en god personalenormering samt en høj andel af pædagoger. Det giver mulighed for at arbejde pædagogisk velovervejet og målrettet med både det enkelte barn og den samlede børnegrupes trivsel, udvikling og læring.

Erkendelsen af, at investeringer i børn er samfundsøkonomisk rentable har de senere år vundet gehør i stadig flere kommuner og i regeringen, som har kanaliseret tilskud til kommunerne i retning af de mindre børn. Køge Kommune bør aktivt følge den strategi op. Både for samfundsøkonomiens skyld og for børnenes og familiernes.

Køge Kommune har gennem de senere år fået og får fortsat ekstra ressourcer til daginstitutionsområdet fra Folketinget. Blandt andet 5 mio. kr. til bedre normeringer i dagtilbud. Men med de fremsatte forslag i budget 2019, vil pengene ikke længere blive anvendt til deres oprindelige formål.

Kommunen har i 2015 vedtaget en ambitiøs børnepolitik, som reflekterer både de forskningsmæssige landvindinger og den stigende politiske interesse for mindre børn. BUPL opfordrer kommunen til at fastholde og udvikle børnepolitikken og understøtte den budgetmæssigt. Nedskæringerne, som er foreslået, bidrager til at undergrave børnepolitikken.

BUPL opfordrer også kommunen til at vægte hensynet til implementering af den dagtilbudslov. Også her lægger et flertal i folketinget op til en markant styrkelse af det pædagogiske arbejde i daginstitutioner og med mindre børn. Også her bør man fra Køge Kommunes side tage budgetmæssige initiativer, der sikrer at loven bliver ført ud i livet.

BUPL foretog sidste år en undersøgelse af omfanget af pædagogers arbejde alene med en børnegruppe. Undersøgelsen er en væsentlig i forhold til at vurdere mulighederne for at udføre pædagogiske arbejde af høj kvalitet i kommunens institutioner. Undersøgelsen viste at 72 procent af pædagogerne på en tilfældig dag stod alene med en børnegruppe på 19.

Alenetid er bekymrende af både sikkerhedsmæssige og pædagogiske grunde. Således viser undersøgelsen også, at flere end hver tredje pædagog inden for det seneste år havde oplevet farlige eller uforsvarlige situationer.

Med udbredt alenearbejde er medarbejderne i daginstitutionerne nødsaget til at prioritere børnenes umiddelbare behov og sikker. Mens der bliver mindre tid til pædagogisk udvikling. Konsekvensen er blandt andet færre pædagogiske aktiviteter, mindre tid til at understøtte børn med sproglige, motoriske eller sociale vanskeligheder. Og ringere muligheder for at alle børn inkluderes i børnefællesskabet.

Med yderligere reduktioner i normeringen må både omfanget af alenetid og antallet af risikable situationer forventes at stige, mens mulighederne for at sikre pædagogisk udvikling og kvalitet forringes yderligere.

Børnehavealderen

Forslaget om at sænke børnehavealderen til 2 år og 11 måneder betyder, at vuggestuebørn skal gå i børnehave, hvor normeringerne er ca. det halve af, hvad de er i vuggestuer. Forslaget annullerer byrådets budgetforlig fra 2015. Her hævdede man børnehavealderen med følgende begrundelse:

“Vi ved, at barndommen har stor betydning for det enkelte menneske. Det er her, vi udvikler vores basale værdier, kompetencer, tiltro til egen formåen og relationer til andre mennesker. Derfor er det vigtigt at skabe gode rammer omkring vores yngste generationer. [...] Køge Kommune har modtaget 5,1 mio. kr. fra Folketinget til formålet. Forligsparterne har taget dette til sig, og er enige i, at der skal investeres yderligere i området.”

Lukkedage

Også forslaget om at øge antallet af lukkedage (eller samspasning, som man kalder det i Køge) øger normeringerne. Børn holder ikke mere fri, fordi man øger antallet af lukkedage. De holder blot fri på de dage, kommunen fastlægger, fremfor når forældrene ønsker det. Derfor er konsekvensen af budgetbesparelser som følge af ferielukning reelt nednormeringer i institutionerne. Samtidig med at lukkedage er en serviceforringelse for familierne.

Endelig bidrager reduktioner i barselspuljen også til udhuling af normeringerne. Besparelsen rammer særlig hårdt på daginstitutionsområdet på grund høj andel af kvindeligt ansatte.

Pædagogiske udviklingsvejledere og de forebyggende rådgivere

Ligesom reduktioner i normeringerne forringer den pædagogiske kvalitet betyder nedlæggelse af de pædagogiske udviklingsvejledere også en svækkelse af mulighederne for at skabe pædagogiske udvikling for børnene. Og navnlig for børn med særlige udfordringer.

I det daglige står de pædagogiske udviklingsvejledere blandt andet for opkvalificering og efteruddannelse af pædagogerne på dagtilbudsområdet. De rådgiver og vejleder pædagoger og forældre i konkrete sager, bidrager til pædagogisk udviklingsarbejde og til brobygning mellem børnehave og skole.

Udviklingspædagogerne er via deres tilstedeværelse i dagtilbud, via sparring, vejledning og støtte til det enkelte barns trivsel, med til at skabe de bedste udviklingsbetingelser for alle børn. Der sættes ind med indsatsen så tidlig som mulig i forhold til såvel det enkelte barn som grupper af børn. Så alle børn kommer til at opleve lige betingelser for udvikling og trivsel og alle børn føler sig inkluderet i fællesskaberne med andre børn i institutionerne.

De pædagogiske udviklingsvejledere har en central opgave i at understøtte et højt fagligt niveau i forebyggelsesarbejdet i kommunens børneinstitutioner. Og er en indskrevet i kommunens forebyggelsesstrategi i den sammenhængende børnepolitik.

Samme nøgleposition i det forebyggende arbejde har de forebyggende rådgivere i dagtilbud og skoler, som også foreslås nedlagt. BUPL fraråder besparelserne. Kommunen bør i stedet overveje, hvordan man investerer i forebyggelse med henblik på at sikre udgifter til mere indgribende foranstaltninger senere i børnenes liv.

Åbningstiden

Den foreslåede reduktion i åbningstiden er først og fremmest en serviceforringelse for forældrene. Køge Kommune er en kommune i fremdrift, der ønsker at tiltrække såvel nye borgere som erhverv til kommunen. I den forbindelse er det efter BUPL's opfattelse uhensigtsmæssigt at reducere åbningstiden.

Mange forældre har udfordringer med at komme til og fra arbejde og aflevere og afhente deres børn i dagtilbud. I øjeblikket konstaterer Køge Kommune yderligere at det er nødvendigt at tilbyde pladser i dagtilbud som ligger længere væk fra bopæl på grund af for få pladser. En kortere åbningstid vil derfor øge problemerne.

Kortere åbningstider vil få Køge Kommune til at fremstå mindre familievenlig. Og det svækker kommunen i konkurrencen om at tiltrække nye skatteborgere.

SKOLEUDVALGET

Køge Kommune lægger i sit sparekatalog op til en række besparelser på skole- og fritidsområdet. Blandt andet en væsentlig reduktion af normeringerne. Forslagene er bygget op om "salami-metoden", hvor der reduceres med en procentdel på en lang række områder. I BUPL savner vi retning og vision for, hvor man politisk vil hen på skole- og fritidsområdet. Fagforeningen kan ikke anbefale de fremsatte forslag.

SFO'er og klubbers betydning

Køge Kommune har i 2015 vedtaget en ambitiøs børne- og ungepolitik. Her hedder det blandt andet, at

"Køge Kommune ønsker, at alle børn udvikler høj grad af personlig integritet og tilegner sig solide faglige og sociale kompetencer [...] at dagtilbud, SFO og skoler har høje forventninger og udfordrer alle børn og unge, så de kan blive så dygtige, de kan [...] ligesom kommunen arbejder med at mindske betydningen af social baggrund hos børn og unge [...]."

SFO'er og klubber i Køge bidrager til at forebygge marginaliseringen af børn og unge. Ensomhed og psykiske problemer, fører ifølge forskningen nye problemer med sig senere i livet. F.eks. misbrug, kriminalitet og manglende tilknytning uddannelse og arbejdsmarked.

Både i Køge og på landsplan falder ungdomskriminaliteten. Men Køge Kommune har stadig en betydelig udfordring på det forebyggende område. I SFO'er og klubber tager man tidlig fat om problemerne omkring unges adfærd. Med færre ressourcer til området risikerer man igen at se en acceleration af problemer med ungdomskriminalitet og bandevirksomhed. En reduktion på SSP-området er også i den sammenhæng problematisk.

Besparelser på normeringer

På SFO'erne foreslår forvaltningen besparelser på personalenormeringen på 6 pct. Det svarer til ca. 10 fuldtidsstillinger. Hertil kommer en rammebesparelse på skoleområdet, som kan betyde yderligere reduktion på 10 fuldtidsstillinger. I alt 20 stillinger. En så markant forringelse vil få konsekvenser for indhold og kvalitet i tilbuddet.

En af konsekvenserne er en generel forringelse af pædagogernes muligheder for at skabe attraktive og lærerige aktiviteter med børnene. Med færre attraktive tilbud mister tilbuddene opbakning fra såvel forældre som børn. Og det skader mulighederne for inklusion af børn i fællesskabet og det forebyggende arbejde.

Konsekvenserne af nedskæringer på SFO'erne kan ikke isoleres til børnenes fritidsliv alene. Børnenes læring afhænger af deres trivsel. Svækker vi SFO'ernes muligheder for at sikre et udviklende og trygt pædagogisk miljø skader det børnenes læring i skolen. Forskningen underbygger det faktum. Og derfor bygger folkeskolereformen på et helhedssyn på børns dagligdag, der indbefatter såvel SFO- og klubtilbud og undervisning.

En anden konsekvens er, at pædagogernes muligheder for at rette et særligt fokus på børn med svag hjemmebaggrund eller andre sociale udfordringer bliver væsentlig svækket. Hertil skal lægges, at den faglige kvalitet af samarbejdet mellem skole og fritidstilbud forringes, når personalenormeringen drastisk skæres ned. Samlet set vil normeringsforringelserne således særligt ramme de børn og familier, som i forvejen er sårbare.

Forældrebetaling

På trods af reduktionerne på SFO-området forudsættes det, at forældrebetalingen opretholdes på samme niveau. BUPL skal gøre opmærksom på at brugerbetaling til tilbud, der forringes, kan føre til udmeldelser. Det rammer navnlig socialt udsatte børn. Køge Kommune skal derfor være opmærksom på, at udmeldelser fjerner mulighederne for forebyggende arbejde i SFO og klubber.

Afskaffelse af lejrskoler

Værdien af lejrskoler kan ikke altid gøres op i penge, med en afskaffelse af lejrskoler med en besparelse på 7 - 8 fuldtidsstillinger vil skabe et hul i forhold til den værdi det har for børn og unge at opleve sig selv i en anden kontekst med både øvrige elever og lærere samt pædagoger. En værdi som det er svært at erstatte i det daglige arbejde i skolen.

Normeringerne er i forvejen presset

SFO-lederne på Køge Kommunes skoler er kun ansat som SFO-ledere på halv tid – resten af deres ansættelsestid er forudsat som timer blandt børnene. Men lederen har ikke tiden til at udføre pædagogarbejdet, så der mangler allerede timer til løsning af det pædagogiske arbejde i SFO'en.

Med folkeskolereformen skal undervisningen og den pædagogiske opgave i endnu højere grad deles mellem lærere og pædagoger, således at eleverne profiterer af de to professioners faglighed. Det kræver en dygtig, målrettet og relevant faglig ledelse af begge faggrupper samlet i en fælles teamledelse. Det viser en række undersøgelser, som har fokuseret på, hvad der fremmer samarbejde og resultater på skolerne.

Lederens opgaveportefølje er så omfattende, at det i praksis ikke er muligt at løse alle ledelsesopgaverne og bidrage til det påkrævede teamsamarbejde i skolens ledelse. Det er derfor BUPL's vurdering at Byrådet skal overveje, hvordan der kan tilvejebringes ressourcer til at styrke ledelsen af det pædagogfaglige område og samtidig sikre at antallet af pædagogtimer blandt børnene følger den politisk vedtagne normering.

På vegne af BUPL Sydøst

Joakim Rex Blankschøn
Faglig sekretær, SFO og skoleområdet
25 32 33 00
jrb@bupl.dk

Jørgen Krossing Eberhardt
Faglig sekretær, Dagtilbudsområdet
61 61 13 82
jke@bupl.dk